

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера
 За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
 За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по годину 10 франка у злату.
 Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
 Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Д-р Иво Јовић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, постављамо:

за комесара при Барском Друштву и Монопољу Дувана са годишњом платом од 4000 (четири хиљаде) перпера Сава П. Вулетича, досадашњег председника Обласног Суда на Цетињу.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. септембра 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

за управника цетињске царинарнице с годишњом платом од 3000 (три хиљаде) перпера кап. Бола Гвозденовића, досадашњег управника барске царинарнице;

за управника подгоричке царинарнице с годишњом платом од 3000 (три хиљаде) перпера кап. Пера Поповића, досадашњег управника цетињске царинарнице; и

за управника барске царинарнице с годишњом платом од 3000 (три хиљаде) перпера кап. Васиља Дабановића, досадашњег управника подгоричке царинарнице.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. септембра 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

за Главног Државног Благајника с годишњом платом од 2400 (двје хиљаде и четири стотине) перпера Јака Лаиновића, досадашњег помоћника Гл. Држ. Благајника.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. септембра 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Рођен дан Њ. В. Краља Господара, којом је приликом наш узвишени владар навршио седамдесет година, прослављен је у цијелој земљи на врло свечан начин. На Цетињу у манастирској цркви послје свете литургије било је благодарење за здравље и дуг живот Његовог Величанства. Благодарењу су присуствовали Њихова Кр. Височанства Књаз Мирко и Књагиња Наталија, царско-руски отпавник послова, г. Обнорски, Краљевска Влада и многобројно грађанство. За вријеме благодарења пред црквом је била постројена војска са музиком на челу. Када је благодарење завршено са Табље су запуцали топови, а Њихова Кр. Величанства прошли су крај упа-

рађене војске, поздрављајући је, нашта су се војници одазвали бурним клицањем. Послије тога војска је продефиловала испред Њих. Кр. Величанства, која су, окружена великодостојницима и официрским кором, била пред Двором. Послије благодарења била је у Војном Стану приређена закуска, на којој су били г. бригадир сердар Јанко Вукотић, госп. пуковник Јеговров, главни командант војничких школа и цео официрски кор. Том приликом г. бригадир сердар Јанко Вукотић, министар војни, наздравео је и напио у здравље и срећу Њ. В. Краљу Господару. У тој својој подужој здравици г. сердар Вукотић изнио је биранијем ријечима благотворно дјеловање и успјешан рад Његовог Величанства на корист, срећу и напредак Црне Горе и нашег народа, узносећи превелике заслуге Њег. Величанства, који је успио да задобије углед не само у васколиком Српству и Словенству него и цијелом културном свијету, због чега се необично свуда цијени. Послије подне у парку је концертвала Војна Музика, а у вече је била варош осветљена.

Како тога дана Његово Величанство са Краљевском Породицом није био на Цетињу него на Тополици код Њихових Краљ. Височанства Краљевића Престолонаследника и Књагиње Престолонаследниковице, то су Његовом Величанству отправљене многобројне брзојавне честитке са Цетиња, као год и из унутрашњости.

— Њихова Величанства Краљ Господар и Краљица Милена вратили су се дворским аутомобилом са Њиховим Краљевским Височанствима Књазом Петром и Књагињама Ксенијом и Вјером у понедељак по подне са Тополице, гдје су били на неколико дана код Њихових Кр. Височанства Краљевића Престолонаследника и Књагиње Престолонаследниковице.

— Његово Величанство Краљ Господар отпутовао је јутрос рано дворским аутомобилом у унутрашњост, праћен г. г. д-р Л. Томановићем, председником Министарског Савјета, г. бригадиром сердаром Јанком Вукотићем, министром војним и г. г. бригадиром Блажом Бошковићем, војводом Стевом Вукотићем, д-р Перацићем, дворским лекаром и осталом својом свитом. Његово Величанство је отпутовало аутомобилом до Кчева, а одатле коњем на Грахово, гдје ће обићи тамошњу околину, у којој већ одавна није био.

— Њихова Краљ. Височанства Краљевић Престолонаследник и Књагиња Престолонаследниковица допутовали су синоћ на Цетиње.

— Г. гроф од Салиса, изванредни министар и опуномоћени посланик Велике Британије на Цетињу, који је отпутовао у сриједу на крће одсуство у Далмацију, вратио се синоћ на Цетиње.

— Г. Недко Атанасов, секретар одашњег бугарског посланства на Цетињу, отпутовао је на једномјесечно одсуство у Бугарску у четвртак изјутра.

Италијанско-турски рат

Италија је заузела Триполис, може се рећи без боја, али тим ратно стање није свршено. Њемачка посредује између своје савезнице — Италије и своје штићенице — Турске, и по томе се може судити у каквом се тешком положају налази њемачка дипломатија. Берлински „Тагеблат“ већ јој отворено пребацује, да „и најнаивнији невјежа може схватити, да ће тежња угодити једној и другој војујућој страни донести до тога, да ће Њемачка противу себе наоружати обје стране“.

Међутим торинска „Штампа“ изјављује: „Потребито је раскринкати све иностране сплетке, и земљу ставити на опрез. Италија није објавила рат Турској за туђ рачун, него у заштиту свога достојанства и у одбрану својих животних интереса. Све силе са Енглеском признале су право Италије и изјавиле неутралност. Нека пусте дакле Италију да сама ради, пошто је она већ изашла из пунољетства и старатељства. Нијесмо више у доба кад је Италија морала бити под старатељством Наполеона III. Оно што се збило г. 1866. неће се моћи збити г. 1911. Триполитанија и Ћиринаика неће припасти Италији као Млетачка. Овога пута Италија мора сама побрати без заинтересираних посредника све плодове рата. Сва заузимања иностране дипломатије да пође у Триполис са једном „diminutio caritatis“ неће успјети. Ми ћемо закључити мир, кад нађемо то за добро, то јест када сасвим освојимо Триполитанију и Ћиринаику. Италија је сада у стању да Турској диктира закон, а овај закон мора бити сасвим прост: коначни нестанак свега што је турско у Триполитанији и Ћиринаики, почињући од суверенства Султанова. Ни турско номинално суверенство, ни протекторат него проста анексија“.

Римски „Борнале д' Италија“ у истом смислу доноси чланак под крупним насловом: „Било би издајство“. Наводећи примјер искуства, како је Аустрија, послје тридесет година, да промијени окупацију у анексију, морала мобилизовати скоро сву своју војску и флоту, и потрошити преко по милијарде, опомиње владу, да се чува од посљедних иностраних посредника, па наставља: „Нека Јевропа уклони од себе досаду да расправља триполско питање; од кад се развила италијанска тробојница на тврђавама Триполиса то питање је коначно избрисано из броја међународних питања. Могло се говорити о протекторату да Италија није била принуђена од стране Турске, да јој рат објави и да се изложи великим трошковима: али се о томе већ не може говорити, пошто је Италија освојила својим оружјем оно што јој се одрекло на дипломатском пољу... Подустити спољном посредовању била би велика погрешка, било би издајство“...

Опажамо да овако пишу два најозбиљнија листа старе и нове италијанске престонице.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Свечани дан руске науке. Првих дана мјесеца новембра прославиће Русија двестагодишњицу рођендана гениалнога научењака Ломоносова. Академија наука намјерава у једној свечаној сједници разјаснити заслуге великога енциклопедисте. У ту ће сврху бити приређено и више предавања и уређена посебна изложба, да се тако боље освијетли личност овога генија и предочи улога, коју је играо у науци.

Више од пола вијека дијели Русију од смрти Ломоносова, па ипак његови радови ни сада још нијесу изгубили ни теориску а још мање практичну вриједност. Тако савремени геолози и металурзи уважају и дан данас Ломоносове законе о кретању нагиба у слојевима и о начину добијања метала и т. д.

Истраживачи неизданих његових рукописа нашли су, да је он држао могућом грађњу постојаног саобраћаја по сјеверном леденом мору између Бијелог Мора и Берингова пута т. ј. Ломоносов је радио на ономе питању, које и у садашње вријеме има ванредно велико значење.

Но велики учењак није се само бавио географијом и геологијом, него се он може сматрати и оснивачем руске хемије.

Дјела његова имају и велику литерарну вриједност, јер се одликују ванредно лијепо језиком и ради тога га је Пушкин много цијенио.

Академија наука намјерава издати сва дјела Ломоносова и опширни зборник, у коме ће бити сви чланци који се тичу рада овога првога рускога учењака.

Нови роман Кармен Силве. Из Букурешта се јавља, да краљица Јелисавета, позната pjesникиња под именом Кармен Силве, довршава своје најновије књижевно дјело, роман под насловом „Дјеча брда“. Силве и мјесто радње узето је из седмоградских Карпата.

Педесетгодишњица д-ра Дртине. Ових дана навршила се педесетгодишњица живота чешкога философа и учитеља дра. Франкишека Дртине. Прошао је старију школу и старије смерове као и већина његових вршњака, али их је под утицајем реализма свладао. Као филозоф није изграђивао новог свијетског назора, али упознавши се с назорима најбољих савременика, оборио их је и постао тумач и пропагатор њихов у Чешкој. Дртина је филозоф, моралиста, а прије свега учитељ. Као моралиста је чисти хришћанин, а у педагогици следбеник Коменскога у модерном смислу. Вјерује у снагу образовања и васпитања. Школа по његовом начелу нема само учити дјечу читати и писати, него и гајити добре људе и јасне карактере. Био је неко вријеме посланик те морале постати политичаром. Он је као такав вршио своју дужност, али се очито није у том положају осјећао сретним.

Распис награде. Српска Краљевска Академија у Биограду објављује: Пређашње друштво за опште осигурање „Србија“, предало је 10. марта 1901. Српској Краљевској Академији уложну књижицу Управе Фондава, по којој је оно уложило код Управе Фондава 4000 динара у сребро, с тим да Академија изда ову суму као награду ономе писцу, који буде, стечајем, израдио најбоље дјело о животу и владавини Јок. Краља Милана. Почем Академији није поднијет ниједан спис на до сада дванаест расписивана стечаја, то се и по трећинут расписује стечај за награду од 4000 динара у сребро за најбоље израђено дјело о животу и владавини Јок. Краља Милана, и позивају сви они књижевни радници, који желе добити ову награду, да изводе своје рукописе послати Предсједништву Српске Краљевске Академије најкаље до 15. јуна 1916 године. Награђено је дјело својина писца, а награда ће му се издати кад дјело наштампа.

Споменик Доситеју Обрадовићу. Велики вајар Иван Мештровић жели, да постави споменик нашем великом просвјетитељу Доситеју Обрадовићу на Делматинском Косову, пред црквом Лазарицом. Поводом тога С. Рака упутио је један врло лијепо позив, да се ова Мештровића замислио потпомогне и у дјело приведе. Тај позив гласи овако: „Доситеј

Обрадовић најмаркантнија је наша личност осамнаестог вијека. Он је ударио темељ српској књижевности, упутио је националним и природним путем; био је послје Св. Саве први српски просвјетитељ, писац и велики мислилац. Његове идеје и данас су савремене, свјеже и здраве. Колико год Срби толико и Хрвати, јер смо једно, морају свом великом учитељу, који је у јединству народном поставио темеље боље и сретније народне будућности, исказати и то приликом његове стогодишњице достојну захвалу и признање. Морамо заједнички испунити велики чин историчне вриједности у славу народног просвјетитеља. Србија му диже споменик у Београду, а путем јавних предавања и прослава подигнут му је и вјечит споменик у душама народним. Далмација колијевка нашег знања и умјења, колијевка културе наше, у којој је Обрадовић почео свој просвјетни и књижевни рад, треба да се одзове гласу највећег свога сина, великог умјетника кипара Ивана Мештровића. Мештровић је програм наш, он је историја наша, садашњост и будућност. Његова је жеља да на далматинском Косову пред црквом Лазарином постави Доситеју споменик, е да се тим видљивим симболом славе удари још јачи темељ култури нашој и јединству народном. На далматинском Косову Обрадовић је као народни учитељ дјеловао, ту је почео свој књижевни рад, пак је и природно, да се и Косово поноси његовим спомеником. Сав свој рад Мештровић поклања бадава у част народног просвјетитеља, а на народу је, његовој интелигенцији, да се постара за евентуалне друге трошкове, који ће бити незначителни. За провођење цијеле ствари нужно би било да општина кинска или постојећи одбор за Видовданску славу, узме иницијативу и договорно са Мештровићем уреди ту ствар на опште задовољство. Почнимо сви, а напредна ће Далмација пригрлити идеју нашег умјетника. У цијелом овом раду и настојању нек нас води велика и јединствена мисао: Косово, Обрадовић и Мештровић т. ј. хероизам, просвјета и јединство“.

Откриће Змајева Споменика у Руми.

У Руми заључено је већ поодавна, да се подигне споменик чика Змај-Јови. Потребна свота за споменик скупљена је и споменик је већ скоро готов. Но највише је бриге задавало мјесто, камо да се споменик стави, јер су Нијемци, који су у општини претежнији, стављали све таква мјеста, која никако нијесу била за споменик. Сад је на покон повољно ријешено и ово питање. Општински је одбор најзад дозволио, да се споменик може смјестити пред српску школу, гдје је Змај Јови као омладинском pjesнику и збиља најподобније мјесто. Споменик ће бити смјештен на простору између пута и плочника, а уступљен је за њ простор од 9 квадратних метара. Откриће споменика биће концем овога мјесеца, те су велике припреме за свечаност већ отпочеле.

Под старим кровом. Момчило Милошевић спремио је за штампу један дио својих pjesама. Књига ће се звати „Под старим кровом“, а садржаће сонете, од којих су свега четири објављене у „Новој Искри“ (јула 1911). Биће готова у првој половини октобра. Цијена један динар. Моћи ће се добити у књижари С. Б. Цвијановића у Београду. Иначе, ко жели раније да се претплати може новац послати писцу (Београд, Душанова, 36).

„Црногорке“. Изашла је из штампе књига „Црногорке“, од Риста М. Поповића—Чупића. Под утицајем Чехова и других модерних руских белетристичара, вели „Одје“, Поповић је желио да што јаче и рељефније репресентира животне и душевне особине црногорског сељака. Он је у томе донеке и успио својим скицама: „Огријешо си се“ и „На крвничка врата“. Поповић је сementална поетска природа. Он има велико срце да осјети раскошно богатство природе у свима њеним бојама, и нијансама. Његови умотвори имаће своју читалачку публику. Ми је, на жалост, не добисмо.

У истрази за гробом Давидовим. Ових је дана отишла из Лондона археолошка експедиција у Јерусалим, да постави с ископавањем старина на мјесту старог Сиона. Главна је сврха експедиције, да пронађе гробове Давида и Соломона. У експедицији су официри Паркер, брат лорда Морлеја, Мр. Кларенце Вилсон и четири радника из Енглеске. Чим стигну у свети град, почеће копати под брдом Опхелом, од куд се набавља зелење за Јерусалим, а гдје су некад били зидови старог Сиона. Ископавању ће присуствовати изасланик Порте с турским инжењерима. Експедицију воде исте особе, ради којих је лани дошло до побуне у Јерусалиму.

Споменик Кочубеју у Искри. У Борштакоски, кијевска губернија, откривен је скоро уз велике свечаности споменик мученицима: полтавском пуковнику Искри и генералном судији Кочубеју. Споменик је постављен на тргу на оном истом мје-

сту, гдје су та два хероја мученичком смрћу умрли. Споменик представља високи лијепог стуб од лабродора. На врху стуба је крст, а на крсту двоструки руски орао. Испод крста с једне стране је приказано мучење и смрт Кочубеја и Искре уз натпис: „Православни! По пријери Кочубеја и Искре не жали живота за домовину и за вјерност православном цару руском“. На другој страни приказан је покоп тјелеса ових мученика. Уз то су још приказани цар и царица са великим кнезовима и с осталим државним достојанственицима. Над свим тим диже се натпис, у коме се проклиње издајник Мазера, а хвале ова двојица хероја. С једне и друге стране споменика налазе се бисте царева Петра I. и Николаја II.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

Зашто Срби бројно слабо напредују?

На ово питање један пријатељ народног напретка из Војводине овако одговара: При тешкој радњи а доброј заслуги наши радници живе од хљеба, патлиџана и лука цијели дан, ране се дакле недовољно и добијају дневно кр. 1.50—3.60.

Таква храна, до душе, не кријепи, али ипак могло би се рећи, да таква оскудица може служити сељаку ратару за врлину. Жалибоже то не стоји. Исплаћен у суботу, носи он своју заслугу најкраћим путем у кафану, гдје пролумије све и носи кући разбијену главу или главу пуну алкохола а празан џеп, с изгледом да ће доћи у „зграду уздисања и кајања“ у Митровици на жалост и срамоту своју и своје породице.

А што раде наше дјевојке, будуће матери? Пошљедњу пару носе кројачици, натоваре на себе свакојаке сукње и крпе, па се тако маскирају, да нити налице госпођама нити сељакињама. К томе дође бесмислено кићење дукатима око врата; мјесто да се да новац у штедионицу. А гдје остаје она лијепа народна српска ношња, много прикладнија од модерне сукње варошкиња?

Погледајмо Французе; сваке седмице иду њихове заслуге у штедионицу осим своје, одређене за дневни живот. У Шведској алкохолизам, тај највећи душман човјечанства, биће скоро непознат.

Шта раде наше њемачке (шванске) служавке из Угарске? Њихови родитељи дођу сваког мјесеца и носе кући мјесечну плату својих кћери у штедионицу. Још једну. У мом н. пр. мјесту одржавала се на Малу Госпојину црквена слава, те се и том приликом могло видјети много људи, коју су се у црквеној порти опили и којима је црквени тугор за 40 пара дозволио да звона звоне и прангје пуцају.

Ја мислим, да се са црквеним достојанством не служе, да се од пијаних особа жели постићи корист цркви, јер се за тај поклон више звона кваре, која су одређена за друге цијели, а не да пијаним људима у црквеној порти звоне. Та слава трајала је цијела два дана, од којих је био један радни дан.

Више сна и мира.

Како већина жена има по цио дан посла у кући, жене се, док су у послу, ни мало не чувају и не брину за своје здравље, све док га једног дана не изгубе и не падну у постељу. Како жене све рале са прегераношћу, па били то послови по кући или то било похађање балова и забава, то врло често по чита- не деље живе напорним и несрећеним животом све док им се тијело потпуно не замори и дух им не клоне. Тада имућније и боље ситуиране жене траже разонођења и одмора у санаторијима, да се послје, када прође сезона лијечења, на ново одаду пословима или провађањима. Како је здравље и здраво тијело данас највеће благо на свијету, то треба сви, који су заузети радом, да би очували своју способност за рад, да подијеле и раздјеле свој посао, да се не премарају, да чувају своје живце, редовно се одмарају и спавају. Дневно спавати по два сата више, ако је цио тај дан проведен у напорном и мучном духовном послу, значи много и на тај начин се постижава оно, што ми желимо и чему се надамо. Девет сати спавања потребно је свакоме човјеку и жени, који преко дана морају много и напорно да раде. Најтежи и изузетно заморни послови долазе нам лаки, кад смо само употребљену живчану снагу добро одморили и ојачали, што се само мирним и дугим сном постижава. Ко се преко дана и сувише заморио, а преко ноћи се није добро одморио, тај ће убрзо морати у постељу или на лијечење у какву бању.

Како воће може бити штетљиво.

Један њемачки љекар у једном породичном листу штампао је ово упутство: Сваке године за вријеме воћа, а нарочито за вријеме грождја, разболе се многи људи под симптомима и знацима, који врло много личе, а по који пут су исти

као колера, која нас ових дана оволико много плаши. Чудо је само, да се у школама није почело говорити дјеци о узроцима тих честих побољјевања. Она би тада дознала, да у највећем броју случајева воће проузрокује те болести.

Као што је познато, у Италији, Аустрији, Маџарској и Србији прскају лозу ради предохране од разних њених болести сумпором прашком и плавим каменом, се отров пошље киша само дјелимично спере. Тако исто кајсије и друго воће, у извјесним крајевима, прскају другим отровним течностима, да би их сачували од гусјеница. Када дође доба сазријевања, онда се то воће односи у великим количинама на пијаче и многи људи, који су га јели, никако и не сумњају, да су у исво вријеме навукли на себе болове, који ће у најкраће време- ну почети, да их муче. У таквим случајевима, да ли се појело више или мање тога воћа, наступају болови у већем или мањем степену са бљувањем, главобољом грчевима и тако даље. То тада почињу у њиховом стомаку да раде сумпор и плави камен. При таквијем случајевима људи су увијек готови, да повјерују, како је то колера, или нешто слично томе. Зато: Прије свега свако воће, а нарочито грождје, оперите врло добро! Ако немају себи сумнора или плавог камена или чак по који пут и витриола, те се на њима накупило пуно прљавштине и како су прошли кроз много руку, моого најразноврснијих бакцила.

Овај савет није ни мало тешко послушати, а он може да нас сачува од толиких непријатности.

Најздравији сан.

Сан прије поноћи је најбољи и најчвршћи. Ово није само народно мишљење, већ је доказано и научним истраживањима. Чврст сан почиње око 11¼ и траје до 12¼ сах. Најдубљи је сан око 11¾ сах. Да би смо прије поноћи имали најдубљи сан, најбоље је лећи у 10 сахати и онда други сахат спавања пада баш у вријеме, кад је сан најчвршћи, па према томе и најздравији.

НАРОДНА ПРИВРЕДА

Употреба позајмице.

Задруга даје позајмицу и за лијечење, јер је здравље важан услов привредног успеха код земљорадника, физичка снага човјекова најважнији је чинилац успеха једног земљорадничког предузећа.

Задруга даје позајмицу и за сарану. То је непредвиђен несретан случај, који мора бити задовољен. Као и сваки непривредни издатак он мора да буде што мањи. Чинити излишне издатке по смрти нечијој не помаже ништа, нити појачава наше поштовање према умрлом. А, ако за живота покојник није био предмет наше пажње, онда указивање пажње послје смрти само је језуитизам и ствар неморална. Зато су позајмице на погреб мале, довољне да послуже као потпора за један скроман погреб.

На свадбе и даће, обичаје који су један важан и озбиљан чин претвориле у поводе за пијанке и оргије, задруге новца не дају. И то чине добро. Сем разлога који смо навели, задруге на овај начин спречавају један одвећ неправедан издатак, оне у колико умањују привредне штете, која за привреду земљораднику настаје на пр. удајом кћери, која зна- чи не замо издвајање радних руку већ и одношење једног дијела имовине. Најзад ни свадба ни даћа не долазе изне- надно, и за њихово скромно провођење може сам привредник да се постара из оних уштеда сачуваних баш за овакве прилике.

Чиниће му, у свако доба и за све позајмице, задруга би одвикла земљорадника од стране за будућност, тако потребног баш земљорадницима. Зато се увијек тражи од зајмотражиоца да каже у ком смјеру тражи позајмицу.

Али, осим тога, задруга контролише и употребу позајмице, да ли ће употреба одговарати смјеру, за који је позајмица тражена.

Ово контролисиће истиче из оног права задруге да тражи од зајмотражиоца изјаву на шта ће употребити позајмицу. Та изјава не тражи се изјаве ради, већ да би се знало на шта ће се позајмица употребити, а за то сазнање контрола употребе је неопходна, управо и једино могућан начин сазнања. Контрола употребе позајмице само користи земљораднику, јер га чува од искушења да употреби позајмицу на нешто друго можда на какав непривредан смјер. Да би се само контрола омогућила, тражи се да и област задругина буде што мања.

Тек тамо гдје задругина управа буде водила рачуна о томе да се позајмице дају само на привредне смјерове, гдје управа води савјесну контролу над позајмицама, тек тамо се може очекивати успех у задружном раду, тек тамо је задруга земљорадничка правилно схватила свој задатак.

Одликовање. Њег. Величанство Краљ и Господар благоизволио је одликовати петим стеленом Данилова Ордена Савића Андрина Вукмановића, из Подгора.

Са забаве. У очи рођен-дана Његовог Величанства Краља, Цетињска Читаоница приредила је у суботу у вече у Зетском Дому свечану забаву с игранком у част Високог Слављеника. У извођењу концертног дијела узели су учешћа. Прво Црквено Пјевачко Друштво „Његош“, чланови Н. Позоришта и војна музика и све такче програма изведене су на опште задовољство. И ако је забава била добро посјеђена, игранка је краће вријеме трајала. Забаву су својом посјетом извођели удостојити Њихова Краљ. Височанства Књаз Мирко и Књагиња Наталија и дуже се на њој задржали.

Читуља. Познату кућу Поповића задесио је онет тешак удар. Стари и честити поп Видак Поповић преминуо је јуче и данас прије подне предат матери земљи на Цетињу. На погребу, који је био врло свечан, посмртне остатке до овдашње цркве отприлико је и Њ. Краљ. Височанство Књаз Мирко. На погребу су узели учешћа и чланови Краљевске Владе, државни великодостојници и многобројно отмијено грађанство објег пола, као што је било много свијега из околине и из унутрашњости. У спроводу су учествовали ученици основних школа, гимназије и богословско-учитељске школе са својим наставницима, а опијело су извршили неколико свештеника, који су и у спроводу учествовали. Покојник је сахрањен са свима свештеничким почастима. Покојни поп Видак родио се 1835. године из познате куће Поповића. Свештенички чин добио је године 1847. и пуних двадесет година провео је као примјеран и ваљан свештеник. Послије тога бавио се трговином све до испред пошљедњих ратова са Турском, када је постао официр и управљао усташком четом. У пошљедње вријеме био се сасвијем повукао и посљедње дане свога живота провео је у миру, а у посљедње вријеме је често побољевао, због чега је прије кратког времена дошао на Цетиње код својих синова, да својој бољци потражи лијека, те јој је најзад и подлегао. Покојник се одликовао и као свештеник и као грађанин и као државни службеник честитошћу и примјерношћу. Због тога је био увијек и на највишем мјесту цијењен, те су му повјераване разне мисије како у земљи, тако и на страни и прије и послје ратова, у којима се такође одликовао, те је у битци на Грахову био рањен, а исто тако учествовао је и у битци код Острога и у доцнијем биткама. Због његове храбрости одликован је био граховском медаљом и златном медаљом за храброст, а за заслуге за Пријесто и Домовину медаљама и крстовима. Био је кротак, миран, одан, савјесан и ваљан, те је своју службу и све послове, који су му са највишег мјеста били повјеравани, вршио на свако задовољство. Због тога је био уважаван у цијелој земљи. Његову смрт оплакује велика породица, многобројна родбина, пријатељи и познаници. Покој му души, а породици утјеха у превеликој жалости.

Енглески новинар. Од неколико дана бави се у Црној Гори сарадник енглеског листа „Тајмса“, г. Чарл Вуд, који је ових дана обилазио Балкан и проучава прилике на њему. Г. Вуд је капетан у енглеској војсци и ратни једописник „Тајмса“. Он је у сриједу отпутовао за Подгорицу у намери да се што боље упозна са нашом земљом, те се синоћ поново повратио на Цетиње.

Дјевојачки Институт. Као што смо јавили, предавања у Дјевојачком Институту на Цетињу почела су 23. септембра. Институт ове године броји 112 ученица, које из Црне Горе, које из разних српских крајева. На дан рођења Њ. В. Краља Господара у институту је било свечано благодарјење у част узвишеног слављеника и призив Св. Духа.

Приложници. На забави Цетињске Читаонице, коју је давала прошле суботе уз судјеловање Првог Црквеног Пјевачког Друштва „Његош“ и чланова Народ. Позоришта, дали су добровољне прилоге: г. г. д-р Л. Томановић, председник Министарског Савјета 20 перпера, Мило Дожић, министар правде и заступник министра просвјете и црквенијех послова 10 перпера, Н. Н. 5 перпера, Митар Јовановић, учитељ и Алекса Матановић, адвокат по 2 перпера и П. Богдановић, наставник 1-70 перпер. — Управа им овим путем топло захваљује.

Списак приложника за помоћ имигрантима из Старе Србије и Скендерије. Главном одбору на Цетињу стигли су даље ови прилози:

Из вароши Никшића:

Перпера 25, Лазар Бољановић. По перпера 20: Војв. Ђуро Петровић, Косто Новаковић, Нико Лучић, Ђелика Вукотић.

По перпера 10: Јеврем Неимаровић, поп Благоје Вукотић.

По перпера 5: Станко Јекнић, Маљо Трашанин, Благоје Терзић, Петар Дубљевић.

Перпера 2, Илија Славић.

По перпера 1: Бошко Перовић, Јошо Мићановић, Бећо Дервишевић.

Из кайетаније никшићске:

Перпера 450, Вуко Кривокапић нар. посланик.

Перпера 60: командир Ђуро Н. Јововић.

ПРАВИЛНИК

за возњу дилижанским колима на линији
Подгорица—Колашин

На основу чл. 11. закона о Краљевској Влади, прописује се овај правилник за возњу дилижансом на линији Подгорица—Колашин.

Члан 1.

На линији колског пута између Подгорице, Лијеве Ријеке и Колашина поштанско-телеграфско одјељење Краљ. Министарства унутрашњих дјела увело је, редовну возњу дилижанским колима.

Члан 2.

Свака дилижанса има унутра 4, а поред поштиљона 1 мјесто за путнике.

Члан 3.

Подвознице се могу купити само у поштанским станицама, и једино оне имају право да их продају. Подвозница потврђује, да је путник платио подвозну таксу, те стога само она даје путнику право на возњу у дилижанси.

Подвознице се продају и на хановима: Биоче, Пелев Бријег и Матешево.

Члан 4.

Подвознице за поједине возње, продају се на избор оном ко прије дође да купи. — За цијелу линију Подгорица—Колашин подвознице се могу купити највише 48 сати унапријед, а за споредне станице 15 сати испред почетка возње за коју су плаћене. Мјесто се може и телеграфскијем путем наручити, ако се и новац истовремено пошаље.

Члан 5.

Сваки путник мора одмах исплатити подвозницу за наручено мјесто.

Члан 6.

Подвозна је такса за једног путника:

од Подгорице до Биоча	или обратно II.	3.—
" " " Пелева Бријега "	" " "	5.—
" " " Лајеве Ријеке "	" " "	8.—
" " " Матешева "	" " "	12.—
" " " Колашина "	" " "	14.—

Дјеца испод 4 године не плаћају ништа за возњу, али их одрасле особе морају пратити и на скуту држати.

Члан 7.

Ако се путник не користи подвозницом за возњу, за коју је купио, подвозница му губи сваку вриједност, а он нема право на повраћај новца, којег је исплатио.

Члан 8.

Не смију се возити дилижансом:

- 1.) тешко болесне особе;
- 2.) особе које болују од какве прилепчиве болести;
- 3.) особе за које се примијети да су се прекомјере напиле;
- 4.) дјеца испод 7. година без пратње одраслих; и
- 5.) лица, која се тако понашају, да би довела у опасност личну сигурност других путника или би вријеђала правила пристојности, или би у опште била на срљљивог или противзаконитог владања.

Под 3 и 5 назначена лица поштиљон је дужан одбити, односно на путу скинути, а дотични нема право захтијевати да му се врати новац за подвознину. Таквом позиву поштиљоновом дотични се има безусловно покорити, ако захтијевају остали путници.

Ако ко, макар и с допуштењем поштиљона без подвознице, уђе у кола, то ће се сматрати као пријевара и дотични путник биће кажњен по кривичном закону.

Члан 9.

Сваки путник има право да понесе са собом 20 килограма пртљага, од којих 10 килограма бесплатно.

Путници имају дати пртљаг на пошту да се измјери. Који никаквог пртљага не носе не смију своје право на 10 кг. слободног пртљага другом коме уступити. Који противно овоме поступе, одузеће им се право на возњу и на повраћај новца за подвознину.

За пртљаг преко 10 кг. наплаћује се подвозна такса на сваки килограм или разломак 1 килограма, један од сто подвозне цијене.

Члан 10.

Путници су дужни свој пртљаг смјестити под клупу, ако за то нема другог мјеста.

Члан 11.

Сваки путник, који је исплатио таксу за пртљаг, добија од поштанског чиновника признаницу, коју пред полазак има показати поштиљону. По доласку признаница се предаје поштиљону.

Члан 12.

Ни поштанско-телеграфско одјељење министарства унутрашњих дјела ни за купац, ни његови поштиљони не одговарају за квар и губитак путничког пртљага, јер се поштиљон при путу никако не може бринути о чему другом осим о војњи. Сваки путни треба да се сам о својем пртљагу брине.

Члан 13.

ВОЗНИ РЕД.

Полазак

Долазак

Подгорица у 5 с. изјутра Ј. Ријека у 12 с. на под. Ј. Ријека у 1 с. по под. Колашин у 7 с. по Колашин у 5 с. изјутра Ј. Ријека у 11 с. пре Ј. Ријека у 12 с. на под. Подгорица у 7 с. по

Дилижансе смисију само испред станица полазити и пред њима се устављати. Само у случајевима невоље или оправдане потребе смију се кола подаље између станица заустављати.

Пред станицама и пред хановима не смије стајати дуже времена но што то захтијева рад око поште, или одмор коња — вријеме одмора одредиће се накнадно и саопштити посредујућим станицама.

Поштанске поштиљке на прузи Подгорица—Колашин не смију бити теже од 150 кгр. —

Члан 14.

Који се путници не нађу тачно пред полазак, као и они на које се односе одредбе чл. 8. губе право возње. Мало пред полазак поштиљон даје знак трбом.

Члан 15.

Обзиром на природу његове службе, поштиљон је поштански званичник и подлежи законима земаљским и прописима службеним.

Члан 16.

При вршењу службене дужности, поштиљон се мора тачно придржавати прописа овога правилника, а путници се имају наспрам њега пристојно понашати.

Члан 17.

Путник заузима у колима мјесто, које му је на подвозници означено; због тога свако мјесто у дилижанси има свој број. Путници могу мјеста измијењати, ако се међусобно споразумију.

Члан 18.

Ни за вријеме возње ни на станицама није допуштено нудити поштиљону шпиритиозна пића.

Члан 19.

Забрањује се путницима пљувати у колима на под.

Члан 20.

Ко би имао да се жали противу поштиљона или возње, нека поднесе жалбу дотичном управнику станице, а овоме је дужност одмах испитати друге сапутнике као свједоке.

Члан 21.

Квар проузрокован на колима за вријеме возње, мора поштиљон пријавити управнику прве поштанске станице и навести колико је, а управник ће, по процјени, штету доставити закупцу да је поправи.

Штете, које би путници или друге особе намјерно нанијели поштиљон има пријавити управнику станице, а овај најближо полицијској власти, која ће кривце по закону узети на одговорност.

Члан 22.

Ако се дилижанса уз пут поквари, или ако се возња прекине услед непредвиђених околности путници немају никаква права на накнаду штете. Закупац је дужан одмах послати резервна кола, а оштећена одмах поправити.

Члан 23.

Одјељење резервише себи празо допунути овај правилник према потреби и стеченом искуству.

Члан 24.

Овај правилник ступа на снагу 15. јуна 1911. године.

П. т. бр. 10163. Цетиње, 15. јуна 1911.

По наредби министровој,
начелник, **Ј. Матановић**.

ТЕЛЕГРАМИ

Италијанско-турски рат

Рим, 30. септембра. — Агенција „Стефани“ јавља из Триполиса, да је јуче стигла с пратњом ратних бродова 19 транспората и на њи-

ме друга партија експедиционе војске, која се искрцала у потпуном реду.

„Стефани“ јавља из Смирне, да је бојкот против италијанске трговине организован.

„Стефани“ јавља да је бојкот у Солуну почео.

Неколико официра турскијех заробљених са бродом транспортним „Сабах“ упутили су италијанској влади молбу, да их ослободи ропства. Италијанска влада дозволила им је слободан повратак под условом да дадну часну ријеч, да неће узимати поново оружје у садашњем рату противу Италије.

„Ђорнало д' Италија“ јавља из Триполиса, да је емисар на камили стигао из унутрашњости, носећи писмо италијанским властима од стране Мунир паше, команданта свих турских трупа, који се налази у унутрашњости. У томе писму он изјављује жељу и намјеру да преговара са командантом италијанске војске о предаји турске војске.

„Рајтер“ јавља да је колера избила у Триполису. До сада има четири мртва.

Цариград, 30. септембра. — Свима италијанским листовима одузет је пост деби у цијелој Турској.

Петроград, 30. септембра. — „Вјесник“ јавља, да је руски амбасадор у Цариграду предао ноту Порти, у којој изјављује, да руска влада држи, да руска пшеница, која иде у бродовима под неутралном заставом из Црног Мора за италијанска и друга пристаништа, није подложена конфискацији у колико није упућена за италијанску војску. Руска влада ће схватити сваки покушај заузимања или конфискацију тих бродова као нарушавање права Русије, те ставља турској влади на знање јаку одговорност што би њена влада имала у томе случају. До сад руски амбасадор није добио званичног одговора, али грчки брод „Китира“, који је пошао из Русије, добио је слободан пролаз кроз Босфор, те се држи да ће и остали бродови добити исто право, али поврх свега тога амбасадор продужује да ради за званичан одговор, те ће тек послје одговора предузети нужне мјере.

Цариград, 30. септембра. — У разговору са министром спољних послова чувени пацифиста Стед предложио је, да се сукоб турско-италијански преда конгресу мира у Хагу. Порта је расположена да га прихвати.

Рим, 1. октобра. — „Ђорнале д' Италија“ из Триполиса јавља, да су се Турци повукли 100 килом. у унутрашњост. Турски командант тежи да удружи к себи арапска племена, али нема успјеха. Располаже само са 1000 војника деморализованих и са неколико брдскијех топова.

Цариград, 1. октобра. — Италијанцу Бондини, директору листа „Тирки“, забрањено је да издаје лист и глобљен је са 4600 динара и протјеран је. Осим тога дописници листа „Коријера дела Сера“, „Трибуне“ и „Ђорнале д' Италија“, као и директор италијанске телеграфске агенције добили су наредбу, да напусте варош, те ће сјутра кренути.

Листови демантују гласове, да Турска намјерава да закључи зајам у ратне сврхе. Увјеравају, да су војни министар и порта изјавили да су одбили предлоге о посредовању неких сила, те да преговори нијесу могући без основе о суверенитету Турске над Триполисом. О појединостима би се могло говорити у току преговора.

Петроград, 1. октобра. — Буџет 1912. г. редовних прихода износи 2855169551, редовних расхода

2854169551, сувишак прихода је 169219336, изванреднијех прихода 120082549, изванреднијех трошкова 289301885 рубаља.

Пекинг, 1. октобра. — У провинцијама Сечуан и Хупех шири се покрет. У Ханкеу изазван је покољ породица. Затвореници утекли су из тамница. Бунтовници заузеле су жељезничку станицу. Страни мрнари искрцани су ради заштите странаца у Вучангу. Ратни бродови су остали вјерни влади и бомбардовали су бунтовнике, али су ватру прекинули по жељи страних крстарница. Елеменат јевропејски у опасности је. Бунтовници у Ханкеу и Вучангу држали су строги ред, не палећи ништа до државна здања и куће мандарина, извршујући смрну казну над злочинцима.

Списак странаца приспјелих на Цетиње

од 18. до 29. септембра 1911. год.

Гранд Хотел: Мило Ђатовић, свештеник из Рисна; П. Јовановић, трговац из Бијеле; Е. Бететор, директор из Бука са г-ђом; Л. фон Ваудорф, официр из Дрезде; др. Ј. Јормеркер, професор из Марбурга; Деми Демис, адвокат из Париза са породицом; Ариф Икмет, официр из Скадра; А. Бунгеру, приватни из Гладбаха; М. Дугаски, професор из Загреба; Петар Гвозденовић, посједник из Мостара; Гавријел Алеви, трговац из Сарајева; Фриц Килманер, трговац из Посома; Д. Волфорт, адвокат из Бреславе; Ч. Вуд, новинар из Лондона; Х. фон дер Ланден и А. Олденбом, приватни из Хага, Д. Ганеснуос, чиновник из Б. Пеште; г-ђа Милица Лук, приватна из Удбине; Е. Фелдшорек, инжињер из Беча; др. Ф. Рогоцински, лекар из Кракова са г-ђом; М. Тапавица, инжињер из Новога; А. фон Ђонбауер, консул из Скадра са породицом; Фаик Стенди, официр из Скадра; А. Анола, трговац из Скадра; Х. Рихман, приватни из Лондона; Ервин Валтер, чиновник из Данцига; барон Волф фон Фрауденер приватни из Леобена; барон Ј. фон Шмитбург, официр из Брандоса са г-ђом; Ј. Милер, инжињер из Берлина; Ото Бугхут, официр из Требиња; С. Демихелис, шофер из Торина; М. Роберт, фабрикант из Најшатела, К. де Гругер, приватни из Дуневурга са г-ђом и г-ђицом; Ернест Саиферт, трговац из Минхена.

Хотел Рајнвајн: Виктор Турки, Исидор Браунер из Беча, Тени Леони с породицом из Тивта, Паул Хелтер из Герлице — сви трговци; професори Валиц и Шулиц са 20 ученика из Берлина; Данило Јеловац, посједник из Босне са г-ђом; Карл Глазер, фабрикант са г-ђом из Сарајева; Роберт Розауер, трговац из Беча; др. Билфелд, лекар из Меча; Фриц Камерер, чиновник из Минхена; Ф. Хирм, чиновник из Минхена; Виктор Турк, трговац из Беча; Јено Вецлер, трговац из С. Ријеке; Исидор Браунер, трговац из Беча; М. Видел, чиновник из Франкфурта; А. Хелер, лекар из Лајперога; Адолф Вајнбергер, трговац из Беча, Емил Краус, електричар из Трста.

Званични огласи

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — издаје на лицитацију инсталацију парног гријања за Зетски Дом на Цетињу.

Лицитација ће се извршити на 9. октобра ове године (по ст. календару) до кога дана сви они, који би жељели подузети поменути рад, имају поднијети овоме Министарству односне планове и објашњења, као и своје најниже писмене понуде у затвореној куверти.

Инсталација гријања има бити на пару а на ниску пресију, а планови као и понуде имају се поднијети засебно за гријање у самом позоришту, засебно за гријање цијелог Зетског Дома.

Понуде треба учинити за сав материјал, технички монтаж и зидарске радове, једном ријечи за цио намјештај.

Рок довршетка рада оставља се најдаље до 1. децембра ове године.

Ако понудилац не би био сам стручњак за овај рад, дужан је за солидно извршење рада поднијети гаранцију од неке познате фирме, која се бави овим пословима.

Министарство задржаје себи право да рад уступи ономе ко буде најповољније услове и односне планове поднио и у кога имадне више повјерења, да ће као стручњак рад солидно извршити, а истовремено да рад не уступи ниједном понудиоцу, ако не би понуђене цијене и услови били повољни.

Број 2753. Из Канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 22. септембра 1911. г. Цетиње.

ОГЛАС

Спасо Богдановић из Колашина, по-следњи пут се, назад 4 године јавио својој породици из Лос—Ангелос у Америци, те како се о реченом, од тог времена више ништа не зна, то се моли ко би што о поменутом знао, да обави-јести ово Министарство.

Број 3713. Из Канцеларије Кр. Мини-старства Иностранних Дјела, 5. септембра 1911. г. на Цетињу. 3,3

ОБЈАВА

На основу чл. 58., а у везу са чл. 24. Закона о устројству војске, овим се чи-ни на знање:

да ће активна војска извршити десето дневно вјежбање у времену од 10. окто-бра па до 1. децембра текуће године; на четним и баталионским зборним мјестима.

Број Р. 3775. Из канцеларије Министар-војног, 6. септембра 1911., Цетиње. 3,3

ОБЈАВА

Почетком прошле 1910. године због извјесних тешкоћа, прекинута је упутничка служба између Црне Горе и Сједињених Држава Американика.

Сада, пак, пошто су поменуте тешко-ће уклоњене, а будући се увидјело да је шањање новца из Америке помоћу по-штанских упутица практичније и сигур-није него шањање посредством чекова и новчаних завода, то се је Кр. Црногор. Пошт.-Телеграфско Одјељење споразум-јело са интересованим поштанским дирек-цијама, да се почев од 1. октобра по новом календару ове године, опет уста-нови упутничка служба између Црне Горе и Сједињених Држава Американика.

П. т. број 10157. — Из канцеларије Поштанско-Телеграфског Одјељења Ми-нистарства Унутрашњих Дјела, 3/16. сен-тембра 1911. год., на Цетињу. 3,5

ОГЛАС

Михаило Келов Перић из Орахова, капетаније Горњо Кучке, јавио се потоњи пут својој породици у мјесцу фебруару т. г. из Принц Руперт у Канади, те како се о истом ништа више не зна, то се моли свако ко би што о поменутом знао, да изволи обавијестити што прије ово Министарство.

Број 3620. Из канцеларије Кр. Мини-старства Иностранних Дјела, 31. августа 1911. на Цетињу. 2,3

ОГЛАС

Потписаном суду потребито је 400 то-вара дрва за огрев својих одјељења и овд. истражног затвора за ову и 1912 г.

На дан 16. октобра, тек. год. у 2 сата послје подна отпочеће јавна лицитација у канцеларији суда ради набавке поме-нуте количине дрва, ког дана они, који би жељели лицитирати нека се пријаве у судској канцеларији, а услови уговора могу се приказати у истој сваком ко би жељео лицитирати и прије дана лици-тације.

Број 3904—VII—1911—45.
У Никшићу, 7. септембра 1911. г.
— Кр. Обласни Суд —
за предсједника, — судија,
Фил. Пејовић.

ОГЛАС

На дан 10. октобра ове године у 8 сати прије подне — потписани ће Суд одр-жати јавну лицитацију за набавку стоти-ну и двадесет метара дрва за огријев својих одјељења и истражног затвора за 1911. и 1912. годину, те се позивају сви они, који би вољни били лицитирати иста, да тога дана у одређено вријеме пред-стану у канцеларији истог суда, гдје ће се лицитација обавити; напомиње се, да се услови уговора о продаји и каквоћи дрва — могу добити на прочитање и прије лицитације, сваког дана за вријеме канце-ларијских часова.

Број 5201—VII—1911—59.
Подгорица, 19. септембра 1911 г.
Краљ. Обласни Суд,
за предсједника, судија,
Р. П. Радовић.

СУДСКИ ПОЗИВ

Овим се позивају наследици имовине пак. Богдана М. Шкерковића из Улицја, као и сви они, који ма какво право полажу на речену имовину, да најдаље до 20. новембра тек. год. упуте овом Обласном Суду, писмене исправке, којима би дока-зали родбинске везе с пак. Шкерковићем, или пак да имају на његову заоставштину какво друго право.

Број 2454 II—1911—12.
У Ст. Бару, 22. септембра 1911. г.
Краљ. Обласни Суд,
вр. д. предсједника,
Рађеновић.

ОГЛАС

Моли се свако, ко би што знао о Року Шантоновићу из Бара, који је прије 14 година преко Марсеља отпутовао за Јужну Америку — Бонзаеро, — да јави што прије овом Министарству.

Број 3663. Из канцеларије Кр. Мини-старства Иностранних Дјела, 5. септембра 1911. г. на Цетињу. 3,3

ОГЛАС

Предавања у Царском Лицеју Галата Серај у Цариграду отпочела су, стога се свима црногорским питомцима реченог Лицеја горње саопштава с тим, да се што прије упуте тамо.

Број 3932. Из канцеларије Краљ. Мини-старства Иностранних Дјела, 24. септембра 1911., на Цетињу. 2,2

Службени огласи

ОГЛАС

Износи се на јавну продају доље опи-сана непокретност Милована М. Караџића, из Дробњака, за измир дуга Милована Ј. Караџића, из Ускока, као и прве Никшић-ске Штедионице, процијењено перп. 700.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог Суда.

За продају одређују се три рока: 20. октобра, 20. новембра, 1911. г. и 20. феб-руара 1912. г. у четири сата после подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ врије-дности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијине.

Лицитанти су дужни положити јемство, 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокрет-ност имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње, да се пот-писатом Суду пријаве прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) Катун у Буковици звано „Питомине“ рала 6. оранице, и на истој земљи једна љетна колиба, граничи: од истока кап. Мујо Социца, од сјевера Јово Караџић, од запада Јово, Илија и Милован Кара-џићи, од југа Илија Караџић, процијењено перп. 350.

2) Трећи дио горе у Буковици звано „Пољане“ која је неподјељена са Јовом и Илијом Караџићима, граничи: од истока Јово Караџић, од сјевера и запада комун-сеоски, од југа Шуле Јауковић, проције-њено перп. 350.

Број 412—131—1911.
Шавник, 19. септембра 1911.

Капетански Суд,
капетан,
Јоко Полексић.

Р. 212, бр. 795, 1,1

ОБЈАВА

Сагласно рјешењу потписаног Суда, од 31. ав-густа ов. год., број доњи, а према чл. 11. закона о експропријацијама, одређени су за вјештаке процијенитеље за процјену имања Николе Вели-шина Шћепановића из Међуријечја, од стране власника добра: Јован Баришин Шћепановић из Колашина; од стране општинара, који траже да се за њихову употребу имање реченог експро-прира, Богдан Ђоков Селић из Роваца, а од стране овог Обласног Суда Милош Вуковић из Роваца, који ће уједно предсједавати комисији.

Процјена се има извршити у року од 15 дана пошто се ова објава оштампала у званичном листу.

Број 1920 IV—1911—566.
Колашин, 23. септембра 1911. г.

Краљ. Обласни Суд,
предсједник,
С. Драговић.

Р. 105, бр. 792, 1,1

Приватни огласи

ЦРНОГОРСКА БАНКА НА ЦЕТИЊУ

ставља до знања свима својим ак-ционарима III. IV. и V. кола, да је уплата акција отпочела од 1. јула т. год. и да се иста већ у велико врши, те са овим позива и оне ак-ционаре, који још са уплатама ни-јесу отпочели, да приступе неод-ложној уплати, како не би подлегли плаћању затезне камате, чинећи им на знање да је сваком резервиран онолики број акција колико је који жељео и уписао.

П. п. бр. 660, 7,8

НА ЗНАЊЕ

Даје се под кирију двокатна кућа пот-пуно уређена, налазећа се на Цетињу у улици Баја Пиљанина, близу Влашке Цркве. За цијену обратити се потписатом;

Команд. Р. Меденици
у Никшићу.

На знање. Продајем војничке робе: — кабаница, гаћа, ђамадана, цревалца — роба је добра а цијене врло ниске.

Цетиње,
Р. 20, бр. 782, 1,2

Пипо Чакић.

ТРГОВАЧКО ОРИЈЕНТАЛСКО ДРУШТВО

Анонимно Друштво. — Капитал од 3.000,000 франака
у злату потпуно уплаћен.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА РОБУ У БАРУ

Са сопственим стовариштима у сло-бодној луци, агенцијама и стовариштима у Подгорици и у Скадру (Албанија) Ко-мисијони и заступништва:

Агенција Парабродског Друштва

„Пуљије“ у Бару.

Централна Администрација Друштва је у Венецији. Банкарско Одјељење је у Цариграду са додатим Одјељењем робе за Левант (Исток).

П.п.бр.387. 22,24

ЛУТРИЈА

ЗА САМИХ 5 ПЕРПЕРА

Добија се имање у вриједности од
14,800 перпера

С одобрењем надлежних власти ставио сам, на лутрију своје имање под Веље-Брдо звано „Имбровина“, кроз које пролази колски лут Подгорица—Данилов Град, уредно обрађено, процијењено заклетом комисијом и судом потврђено 12. јуна т. г. број 641. на вриједност од 14,800 перп. (четрнаест хиљада и осам стотина перпера).

Повјериоци, који имају књиге за про-дају срећака, одговарају за примљени новац и исти предају најближем повча-ном заводу уз потврду на самој матици, гдје ће новац остати, до дана вучења, да се њим на првом мјесту имање осло-боди од сваког ранијег терета и предаде имаоцу згодитка слободно од сваког дуга.

Билете за лутрију распродају повјери-оци у свима варошима.

Ко жели узети билете нек похита за упис код повјериоца, — јер је повећа количина продата.

Вучење лутрије вршиће се под надзо-ром Кр. Суда, а у коме мјесту, кога дана и часа бити ће раније објављено преко мјесних листова, да може, коме буде воља, присуствовати вучењу.

Цетиње, 1. октобра 1911. г.

П. п. број 803 1,3 Вукашин Б. Божовић

ОГЛАС

Продајем из слободне руке 30 рала орачице и ливаде добре земље у Дољане на Златицу до колског пута; снадбјевена: лозом, смоквом и дру-гим воћем. На истој 20 квадратних лаката дво-катне куће, уређене по плану, близу вароши 40 минути. Са истом имовином право у комуне и планину Кучку.

Ко би жељео купити нек се изволи обратити потписатом што прије. Услови су повољни.

Велиша Ивановић
из Дољана.

Р. 68, бр. 775, 2,3

НА ЗНАЊЕ. ДВОКАТНУ КУЋУ, коју имам у овој вароши — балшићевој улици број 21., продајем из слободне руке. Ко исту жели купити нека се обрати потписаном.

Цетиње,
Р. 28, бр. 774, 2,2

Стево Деља.

ПРОДАЈЕМ. Из слободне руке продајем своје имање и двокатну кућу са четири одјељења; 2 на горњем а 2 на доњем боју. Имање се састоји од 16 рала орачице и лива-де; 2 рала горе и $\frac{1}{2}$ рала воћњака. Горе рече-но имање налази се у 4—5 комада, а како кућа, тако и земља налази се у близини вароши Д. Града.

Ко би жељео купити горње имање било за го-тов новац, било на вадама, нека се обрати под-писатом:

Данилов-град, Грлић.
Р. 87, бр. 796, 1,3

Митар Д. Ђуровић.

ПРОДАЈЕМ ИЗ СЛОБОДНЕ РУКЕ КУЋУ; у нову Варош до стана Г. Мирка Мијушковића, Кат. Улица.

У случају да је не продам могу је дати и под офит од 1. октобра ове године.

Цетиње,
Р. 39, бр. 799, 1,3

Обратите се:
Митру Пајовићу.
„Хотел Цетиње“.

НА ЗНАЊЕ. Сјутра у недјељу от-почињемо приређива-ти за доручак (маренду) трипе а ла италијана.

Цетиње.
П. п. бр. 798, 1,1

Кастрати и Пали.

НА ЗНАЊЕ. Моју кућу у улици Краља Николе број 17., дајем под кирију, — може ступити одма.

Подгорица, 22. септембра 1911.
Р. 23, бр. 790, 1,3

Мато Л. Стијовић.

ЗУБОЉЕКАРСКИ кабинет премјештен у Катун. улици, кући Иване Ђикићине.

Моли за посјету
Цетиње,
Р. 17, бр. 801, 1,3

С поштовањем:
Јевр. Калуђеровић.

ЦРНОГОРСКИ ТРГОВЦИ
тражите само прави

П. п. број 423, 12,52

У четвртак, 6 октобра о. г. даваћемо парастос, — четрдесницу у Пиперима па Стијену у цркви Св. Ђорђија, нашем не-прежаљеном оцу

попу Радовану Марковићу.

командиру у пенсији.

Ожаложени синови:

Р. 32, бр. 802, 1,1

Милош, Перко и Божо.

Нашем никад незаборављеном брату

СА В У

који је прошлог уторка преминуо у Биограду, даваћемо у уторак, 4. овог мјесца, у 9 сати прије подне у влашкој цркви помен, о чему о-вијем извјештавамо наше сроднике, пријатеље и познанике.

Цетиње, 1. октобра 1911.

Ожаложени:

Сара и Марко Ђурчић с породицом.
Р. 48, бр. 800, 1,1